

LES MÀSCARES

1. TEXT GENERAL

Les màscares: entre el món visible i el sagrat

Aquestes figures tenen formes antropomorfes, zoomorfes i híbrides i estan marcades per éssers invisibles que ens mostren el seu rostre. En actes de lloança als avantpassats, les màscares destinades a rendir tribut a un difunt reproduïen els cànons estètics tribals.

Màscares, cants i balls formen un tot indissociable. La fusió d'aquestes expressions transforma el portador de la màscara en una potència espiritual «deshumanitzada». Ell és l'intermediari entre els dos mons fent que els esperits penetren en el somni dels éssers vius. La indumentària del portador està concebuda perquè no pugui ser reconegut.

Les màscares només tenen valor durant el passatge espiritual, se sacralitzen per l'ús i, una vegada finalitzades les cerimònies, s'oculten en un lloc que es manté en secret per als profans.

Aquests objectes, tots tallats en fusta lleugera, tenen una vida molt efímera. Només les que tenien un valor sentimental excepcional eren restaurades o reparades per a continuar usant-les.

2. TAULES GRÀFIQUES

L'evolució dels estils i les tècniques

Els estils i les tècniques, que ahir semblaven immutables, també han patit una evolució apreciable. Encara que les obres solen reproduir models tradicionals codificats, els estils es transformen progressivament.

Els materials

En general, les fustes són lleugeres per a no interferir en els moviments del dansarí. El *Musanga cercropioides*, comunament anomenat *parasolier* o *combo combo*, és un material utilitzat molt sovint.

Els colors

El **blanc** simbolitza els fantasmes. Representa, igualment, la innocència i la puresa. Per a la realització de certes màscares, l'argila es barrejava amb cendres humanes o amb pols obtinguda de l'os d'algun difunt.

Les màscares antropomòrfiques blanques, anomenades així perquè estan cobertes per argila blanca o caolí, són l'encarnació d'il·lustres avantpassats. La màscara materialitza la presència dels avantpassats i els manté prop de la societat.

El roig viu és el color de la iniciació. Simbolitza les menstruacions de la dona, la fecunditat, el renaixement en l'altre món.

El negre representa la foscor de les tenebres i la malvolença. Utilitzat en color pla, el negre representa la fecunditat. Al contrari que el blanc que representa l'invisible, el negre representa el visible, el món profà.

LAS MÁSCARAS

1. TEXTO GENERAL

Las máscaras: entre el mundo visible y el de lo sagrado.

Son formas antropomorfas, zoomorfas e híbridas y están dictadas por seres invisibles que nos desvelan su rostro. En actos de adulación hacia los antepasados,

las máscaras destinadas a rendir tributo a un difunto reproducen los cánones estéticos tribales.

Máscaras, cantos y bailes forman un todo indisociable. La fusión de estas expresiones transforma al portador de la máscara en una potencia espiritual “deshumanizada”. Éste ejerce de intermediario entre los dos mundos haciendo que los espíritus penetren en el sueño de los seres vivos. La indumentaria del portador está concebida para que éste no pueda ser reconocido.

Las máscaras sólo tienen valor durante el pasaje espiritual, se sacralizan por su uso y, una vez finalizadas las ceremonias, se ocultan en un lugar que se mantiene en secreto para los profanos.

Estos objetos, todos tallados en madera ligera, tienen una vida muy efímera. Algunas de ellas, con excepcional valor sentimental, eran restauradas o reparadas para seguir las usando.

2. MESAS GRÁFICAS

La evolución de los estilos y las técnicas

Los estilos y las técnicas, que ayer parecía inmutables, también han sufrido una evolución apreciable. Aunque las obras suelen reproducir modelos tradicionales codificados, los estilos se transforman progresivamente.

Los materiales

En general, las maderas son ligeras para no interferir en los movimientos del danzante. El *Musanga cercropioides*, comúnmente llamado *parasolier* o *combo combo*, es un material utilizado con mucha frecuencia.

Los colores

El **blanco** simboliza a los fantasmas. Representa, igualmente, la inocencia y la pureza. Antaño, para la realización de ciertas máscaras, la arcilla se mezclaba con cenizas humanas o con polvo obtenido del hueso de algún difunto.

Las máscaras antropomórficas blancas, llamadas así porque están cubiertas por arcilla blanca o caolín, son la encarnación de ilustres antepasados. La máscara materializa la presencia de éstos manteniéndolos cerca de la sociedad.

El rojo vivo es el color de la iniciación. Simboliza las menstruaciones de la mujer, la fecundidad, el renacimiento en el otro mundo.

El negro representa la oscuridad de las tinieblas y la malevolencia. Utilizado en color plano, el negro representa la fecundidad. Al contrario que el blanco que representa lo invisible, el negro representa lo visible, el mundo profano.